

Bon-BOM

2013. karácsony

A Bolyai Önképző Műhely lapja

3.évfolyam 4. szám

**Ötletek
karácsonyra
2.oldal**

**Kalandozások a
filmtörténetben
3.oldal**

**Aki nem
menekül a
karácsonyi
slágerek elől
4. oldal**

**130 éve született
Anton Webern
8. oldal**

**Mi újság a
fogyasztóvédelem
háza táján?
10. oldal**

Ötletek karácsonyra

1. Az első díszhez egy kis kartonpapírra, ragasztóra és vonalzóra lesz szükséged. Először vágj a kartonból 1 cm széles és 6 cm hosszú csíkot, majd két-két 9 és 12 cm-es csíkot, és ragaszd össze a végeiket! Kisebbs és nagyobb változat is készíthető belőle, az arányok betartásával (pl. 0,5 cm széles, és 3 cm, 4,5 cm és 6 cm hosszú csíkok).

2. A karácsonyfához szalagra, gyöngyökre és cérnára lesz szükség. Minden hozzávaló beszerezhető rövid- áruboltokban. A szalagot hajtogasd meg legyezőszerűen, úgy, hogy minden hurok egy kicsit hosszabb legyen az előzőnél, azután a tűvel a szalagot átszúrva a hurok közepébe fűz egy-egy gyöngyöt! Amikor a végére érsz, fűz föl egy kisebb gyöngyöt, majd fordulj vissza a tűvel, és menj újra végig a gyöngyszemen, hogy erős legyen a dísz tartása. A tetjére érve formázz hurkot a cérnával, és csomóval rögzítsd! Ez lesz az akasztó.

3. Előre kivágott kartonpapírra ragassz fehér gombokat, vattát vagy söröskupakokat! A kupakokra körömlakkal vagy alkoholos filccel rajzolhatod fel a gombokat, szemeket, száját.

Borsos Bettina

Szerkeszti: Bere Anikó Zsuzsanna (xantoxlilian@gmail.com)
Munkatársak: Borsos Bettina, Komlói Réka, Lőrincz Gábor, Nagy Dániel, Rácz Márk
Grafikus: Kunt Anna; Tördelő: Mucsi Márton

Szerkesztőség: 1148 Budapest, Örs vezér tér 11. fszt. 1.

E-mail: bom@bom.hu, bom@e-nyelv.hu

Honlap (régébbi számokkal): www.bolyaimuhely.hu

Megjelenik 2013-ban a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

Kalandozások a filmtörténetben IV - Karácsony

"Van olyan alkotás, melyet csak egyszer szabad megnézni - még akkor is, ha jó. Ha tudjuk, mi lesz a vége, titokzatossága és vonzereje odavész. Aztán akad olyan film is, melyet annyiszor nézhetünk meg, ahányszor csak akarunk. Olyan, mint a zene: minél jobban ismerjük, annál jobban szeretjük. Az élet csodaszép a második kategóriába tartozik."

Roger Ebert, az egyik legismertebb amerikai filmkritikus ír így az *It's a Wonderful Life* (Az élet csodaszép) című filmről, mely Frank Capra egyik időtálló alkotása. Capra gyermekkorában került Los Angelesbe családjával Olaszországból, és életműve híven tükrözte az amerikai álmot megtestesülését. Nyikorgó hajón érkezett egy új világba, képezte magát, belekerült a filmes szakmába, és sok küszködés árán korszaka egyik legismertebb rendezőjévé vált. A filmplakátok tetejére kerülő nevével - ez annak idején rendezőként filmes körökben hatalmas szenzáció volt - fémjelzett produciók egyenesen beszippantották a nézők tömegét a mozikba, remekműveit a mai napig az amerikai filmgyártás legnagyobb klasszikusai között tartjuk számon.

Ugyanígy próbálja elérni az amerikai álmot zenitjét George Bailey, a film főszereplője is. Közösségében mindenki kedveli és tiszteli önzetlen tetteiért: gyerekkorában megmenti a jeges tóba beeső öccsét, ifjúkori munkája során megakadályozza főnökét abban, hogy véletlenül mérget öntsön egy orvosságos üvegbe és egy ingatlankölcsönökkel foglalkozó cég főnökeként bizalmi alapon segíti ki a városkájában élő, nehezebb sorsú lakosokat. Cselekedeteivel saját magának okoz gondokat, feladja nagyreményű terveit, kockára teszi pénzügyi helyzetét, mégis szívesen vállal meggondolás nélkül bármit, amivel segíteni tud egy barátan.

Amikor beüt a balsors és George látószólag elveszíti minden reményét arra,

hogy egyenesbe hozza családját és barátai életét, kétségbeesésében az alkoholba menekül, és megpróbál véget vetni életének. Jótetteiért cserébe azonban egy szárnyait kiérdemelni vágyó védangyal menti meg az életét, és dickensi fordulattal megmutatja George-nak, hogy milyen lenne a városka akkor, ha ő sohasem létezett volna. George rémülten szemléli a sanyarú sorsú, megsarcolt embereket, érthet-

len síremlékeket és a zsupori romlás összes nyomát, vissza akar térni saját világába, még ha meg is kell lakolnia hibáiért.

Az évek során az Egyesült Államokban Az élet csodaszép egybeforrt a karácsonyi film fogalmával, hiszen határtalan optimizmusa, a jó emberekbe vetett bizalma és az ösztönző, inspiráló légkör az ünnephez kötődő pozitív tulajdonságokat eleveníti fel. A főszerepben tündöklő Jimmy Stewart és Capra is kedvenc munkájukként emlegették a filmet, mely kellemes érzésekkel tölthette el a világháborús időszak után borúlátó és morózus amerikai közönséget.

Aki nem menekül a karácsonyi slágerek elől *Ünnepi Interjú Lőrincz Gáborral*

Pontosan mikor és milyen apropóból éltél Amerikában?

1996-2000-ig, 10 és 14 éves korom között voltam kint a családommal. Édesapám ekkor a New York-i ENSZ konzulátuson dolgozott a gazdasági osztályon, és mi is mentünk vele. Imádtam kint lenni, gyerekként óriási élmény egy olyan város, ahol csak hátrafeszített nyakkal tudsz menni a felhőkarcolók tetejét keresve, és ahol minden ennyire különbözik attól, amit addig láttál. Nehéz volt az átállás, a visszaállítás talán még inkább, de megértte.

Ezek szerint néhány karácsonyt is eltöltöttél kint. Mik a főbb különbségek a magyar és az amerikai hagyományok között?

A legalapvetőbb különbség, hogy náluk a Mikulás a központi alakja a karácsonynak, míg itthon az ő szerepe december 6-án lezárul, és onnantól kezdve a Jézuskát és az angyalokat várjuk. Ráadásul a Jézuska 24-én este érkezik, az ünneplést és a vacsorát is ekkor tartjuk, a Mikulás viszont ott 25-én reggelre teszi ki az ajándékokat, és ezzel kezdődik csak el igazán a karácsony. Lassanként kezd hozzánk is beáramlani a Mikulás-mánia, egyre több minden Mikulás-mintás, de koránt sincs akkora kultusza, mint az USA-ban. Kint a hálaadást követő péntektől kezdve egészen december végéig minden róla szól, minden utcasarkon az Üdvhadsereg önkéntesei csilingelnek az adományokért. Ilyenkor a plázákba is látványos felhajtás közepe tette beköltözik a Mikulás, és minden nap kígyózó sorokban állnak hozzá a gyerekek, hogy az ölébe ülhessenek, elmondhassák, mit kérnek karácsonyra, és aztán kapjanak valami kis apró ajándékot, ami általában a piros-fehér színű,

kampó alakú cukorka. (Néhány helyen itthon is látni ilyen Mikulásokat, bár a koncepció kicsit zavaros, elvégre mi nem neki írjuk a levelet karácsonykor, hanem a Jézuskának.) De nagyon élet-hűen csinálják, a Mikulásnak általában egy pocakos öregembernek kell lennie, akinek lehetőleg saját hófehér haja és szakála van, szemüveges, és mindig jókedvű. Különbség egyébként az is, hogy Amerikában, ha rossz voltál, nem virgácsot kapsz, hanem egy széndarabot. És krampuszok sem szerepelnek a történetben. Annál fontosabbak azonban a rénszarvasok! Van olyan pláza, ahova tényleg igaziakat állítanak be. Sőt, a Mikulásnak név szerint szokás ismerni a kilenc szarvasát, akik a repülő szánját húzzák: Dasher, Dancer, Prancer, Vixen, Comet, Cupid, Donner, Blitzen, és a +1, a leghíresebb, Rudolf, akinek a piros orra mutatja éjjel az utat az égen. Két nagyon fontos alakja van még a télnek, az egyik Frosty the Snowman, egy kedves hóember, valamint Jack Frost, aki a hideget és a rosszkedvet hozza (*a Téliapu* 3-ban ő volt a főgonosz, aki elrontja a karácsonyt). Hát, igen, igazság szerint a karácsony főleg a gyerekek ünnepe Amerikában.

A felnőttek nem is veszik annyira komolyan?

De, azért ők is. A munkahelyeken is mindenhol megünneplik. Ahogy azt a filmekben is látni, nagy bulit szerveznek, aminek állítólag sokszor tényleg az a vége, hogy túl sokat isznak, és a kollégák összejönnek egy egyéjszakai kaland erejéig. Nem tudom, én nem voltam ilyenén egyszer se...

Mi, magyarok általában úgy gondoljuk, hogy nálunk meghittebb, sokkal inkább családközpontú a karácsony, mint Amerikában, ahol minden csak arról szól, hogy minél több mindent megvásárolj. Tényleg ennyire nagy a különbség?

Az amerikaiak szeretik azt hinni, hogy ez nem így van, de sajnos tényleg van benne némi igazság. Bár ez az egész világra egyre inkább jellemző, beleértve Magyarországot is. De tulajdonképpen ez szinte az összes ünnepről elmondható. Azért ők is elég nagy hangsúlyt fektetnek ilyenkor a családra, hiszen ott olyan nagyok a távolságok, hogy csak ekkor tud összegyűlni az egész család egy helyre. Viszont tény, hogy éppen emiatt mindenki rengeteg karácsonyi ajándékot vesz.

Az amerikaiak köztudottan nagyon szeretik a minél giccsebb dekorációkat. Karácsonykor mi a helyzet?

Az egyik legnagyobb karácsonyi hagyomány a legdíszebb ház címéért való versengés. Brooklynban is van egy kertvárosi kerület, ahol főleg gazdag olasz bevándorlók élnek, és itt például november elejétől december végéig arról szól az élet, hogy ki tudja minél feltűnőbbben kидíszíteni a házat. Szinte kiköltöznek az utcára, és abból élnek meg, hogy a látogatókat fogadják. Az apa egész nap a ház előtt ül Mikulás-jelmezben, osztogatja a finomságokat, a felesége Télanyó, a gyerekek meg a Mikulás

manóinak vannak beöltözve. Óriási dugók szoktak kialakulni, mi is minden évben megnéztük a környéket. Egyszer például vagy négy-öt három méter magas diótörő-figurát állítottak fel a kertben. Amerika már egy egész iparágat termelt ki a házdekorálásra. Ha kertvárosban laksz, van egy házad, meg egy kis előkerted, akkor azt muszáj feldíszíteni, különben kinéznek és megvetnek – bár igaz, hogy a kóros karácsonyellenesség azért ott is dívik. Olyat is láttam, hogy egy egész utca választott egyetlen tematikát, és összedolgozott annak a megvalósításában. Az egyik ilyen utca például Dickens *Karácsonyi ének* című regényét elevenítette meg, minden házra jutott egy jelenet; nagyon szépen ki volt dolgozva, életnagyságú figurákkal, feldíszítve, nem hagyták ki a legapróbb részleteket vagy epizódokat sem. Azt nem értettem soha, vajon mennyit képesek fizetni azért, hogy másfél hónapon keresztül mindennap közel 12 órán át be van kapcsolva az a rengeteg égő, amivel kivilágítják az egész házat. Vagy hogyan képesek aludni ilyen díszkivilágításban? Minden bizonnyal az a titkuk, hogy imádják csinálni.

Magában a karácsonyi ünneplésben vannak olyan elemek, amelyeket itthon nem ismerünk?

Többek között más a karácsonyi menü – ők főleg szárnyasokat esznek, elsősorban pulykát, míg a magyarok hagyományosan halat vagy esetleg malacot. Náluk a kötelező karácsonyi film *Az élet csodaszép*. Már mindenkinek elege van belőle, de mégis minden évben megnézik, nem tudják kihagyni, mert nagyon szép és megható film. A csatornák versenyezni szoktak érte, hogy melyikük adja le a tévében. Olyasmi, mint nálunk a *Reszketetek, betörők!* A mennyezetről tipikus szokás fagyöngyöt lógatni, ami egy kis fehér bogyós növény, és az a hagyomány, hogy alatta állva az ellentétes neműeknek pusztit kell váltaniuk. Ahol van kandalló, ott az a központi eleme a díszítésnek, de ők is felöltöztetik a karácsonyfát; van azonban néhány díszítőelemük, ami nálunk elég ritka. Ilyen például a popcorn-fűzér, amit körbetekernek a fán, és amit én imádok,

mert isteni illatot áraszt. Aztán a különböző színű gömbök mellett szoktak még galambokat, csengettyűket akasztani a fára, sőt kis ajándékosdobozokat is, amikben néha tényleg van is valami apróság. A szaloncukor és a habcsók egyáltalán nem divat náluk, nekünk ezeket sikerült beszereznünk egy magyar boltból, igaz, elég borsos áron. A fa csúcsára pedig a legkülönfélébb dolgokat szokták rakni, csillagtól kezdve, angyalon át, egészen a csúcsdíszig. Nálunk talán a csillag a legelterjedtebb. A köztérhez hasonlóan a fát is minél díszesebbé törekcsenek varázsolni.

Te hogyan viszonyulsz ehhez az óriási felhajtáshoz? A plázákban és az utcákon is megállás nélkül hallani a karácsonyi dalokat, minden túl van cicomázva... Te nem menekülsz mindez elől, mint a legtöbb magyar teszi?

Bevallom, engem egyáltalán nem zavar. Sőt, nekem igazából hiányzik a magyarok hozzáállásából ez a vidámság. Szinte

népbetegségnek számít, hogy nem nagyon szeretjük, ha valami könnyed, szívhez szóló. Kifutunk a boltból, ha meghalljuk a karácsonyi dalokat. Az a legnagyobb különbség, hogy az amerikaiak szeretik ezeket a dolgokat, szeretik csinálni, hallgatni, nézni őket, mert múltbeli emlékekhez kötődnek, hiszen a hagyományok alapjai már 200-300 éve ugyanazok, csak apróságokat raknak még hozzájuk az évek során. Hozzánk ezek a vidám elemek csak pár éve kezdtek begyűrűzni, és nagyon szokatlanok, nehéz összeegyeztetni őket a saját, vallásos alapokon álló kultúránkkal. Tényleg nincs olyan, amit kint nem bírtam, annál több van viszont, amit itthon nagyon hiányolok. Ez tulajdonképpen mindenről elmondható. Kint intézmények épülnek ki arra, hogy az ünnepi forgatag minél látványosabb legyen; náluk a kirívó és a meghitt nem áll szöges ellentétben egymással, ezért egyáltalán nem taszító az emberek számára. New Yorkban, a sűrű nagyváros közepén, ha kiteszed a lábad az utcára, mindenhol ebbe a meghitt forgatagba botlasz, elkerülhetetlenül. Budapesten pedig talán csak a néhány kirakodóvásár szolgálja ezt a célt, de azok is egyre inkább

a turistákat célozzák. Egyébként gyerekfejjel nyilván még sokkal izgalmasabb az egész, egyrészt a karácsony is, másrészt ez az amerikai kavalkád is, de még most is ugyanolyan érzéseket kelt bennem. Ráadásul a szüleim és a felnőtt testvéreim is élvezték. Nekem még a dalok is hiányoznak, néha hallgatom is őket, de hát egyedül a szobámban azért nem pont ugyanaz a hangulatuk... A karácsonyi dekorációkat sem tudom kivel nézegetni, mert a barátaimnak is mind elégük van a sok színből, a fényekből, a Mikulásokból, és a decemberről elsősorban a vizsgaidőszak jut eszükbe, nem az ünnepek.

Tehát szerinted pont, hogy Amerikában hangulatosabb sokkal, mint itthon?

Igen. Szívem szerint, ha tehetném, inkább tölteném azzal az időmet karácsonykor, hogy kiutazom, sétálgatok 3-4 órát a kivilágított, kidíszített városban, majd hazajövök, mint hogy otthon ülök és várom az ünneplést. Össze sem hasonlítható.

Reméljük, lesz még rá alkalmad!

Az interjút Komlósi Réka készítette

Egy észrevétlen zeneszerző zseni Bécsből – 130 éve született Anton Webern

Eredetileg úgy volt, hogy Mozartról fogok írni a Bon-Bom karácsonyi számába, ám a biztonság kedvéért még átnéztem az e hónapra eső legfontosabb zenei évfordulókat, és ez megpecsételte Amadeus sorsát. Végül úgy alakult, hogy „bécsi klasszika” egyik legnagyobb alakja helyett, ezúttal a talán kevésbé ismert „új bécsi iskola” szürke eminenciását mutatom be: ez az írás az 1883. december 3-án született Anton von Webern emlékére született.

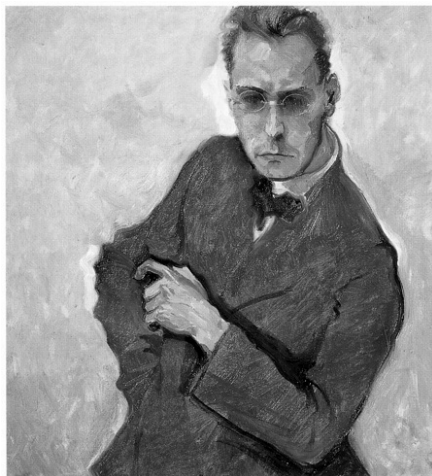

Mozart nevét alighanem mindenki hallotta már – de mégis ki a csoda lehet Anton Webern? Nos, talán minden idők egyik legnagyobb, és jó eséllyel legpecsehesebb zeneszerzőinek egyike, és (bár ez a kisebb érdemei közé tartozik) egyben az én egyik személyes kedvencem. Jelleméről és sorsáról csak néhány adalék: bécsi születése dacára Klagenfurtban járt gimnáziumba, aminek köszönhetően egész életében neveltség tárgyát képezte a művelt bécsi körökben, erős karintiai tájszólása miatt. Eredetileg zenetudományt tanult, ám Schönberg hatására komolyabban is elkezdett foglalkozni a komponálással. Webern valósággal bálványozta mesterét – állítólag még Schönberg feleségét is ő beszélte rá, hogy térjen vissza hozzá, amikor

Mathilde egy tehetséges ifjú festő (Richard Gerstl) kedvéért elhagyta a zeneszerzést. Mindeközben ő maga a saját unokatestvérét vette feleségül. Az Anschluss követően Webern veje belépett a náci pártba – imádott tanára, a zsidó származású Schönberg pedig emigrációba kényszerült. Ráadásul a náciak Webern bonyolult, gyakran disszonáns zenéjét „elfajzott művészetnek” minősítették, és gyakorlatilag teljesen betiltották. Webern mégis maradt Ausztriában, fia elesett a háborúban, őt magát pedig egész életére jellemző tragikusan értelmetlen módon a veje le tartóztatására érkező amerikai katonák lőtték le tévedésből egy kis osztrák hegyi faluban, amikor vacsora után szivarra gyújtott a teraszon.

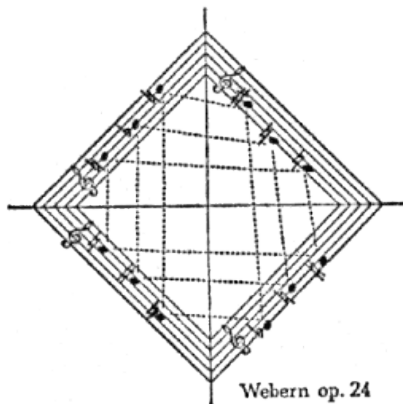

Szinte már sorsszerűnek tűnik, hogy halála után nem sokkal viszont kétszer is felfedezték. A II. világháború utáni avantgárd zeneszerző nemzedék tagjainak többsége szemében Webern messze túlszárnyalta mesterét, Schönberget. Pedig Webern teljes életműve mindössze 31 számozott opusból áll, ráadásul legtöbb darabja rendkívül rövid, és dinamikai skálájuk leginkább a *pianissimo* és a *piano* között mozog. Mégis, olyan hihetetlen feszültség, olyan elementáris erejű szenvedély jelenik meg ezekben a művekben, ami csupán a zeneirodalom legnagyobb mesterműveinek a sajátja (ez volt első felfedezésének oka rögtön a halálát követő években). Ráadásul Webern ezt a visszafogottságában is perzselő szenvedélyességet képes volt összeegyeztetni az „új bécsi iskola” által elvárt rendkívül szigorú strukturális elvekkel. Az absztrakt zenei struktúrák bonyolultságát tekintve nem csak utolérte, messze meg is haladta Schönberget – pl. zenéjében a hangmagasságok mellett a többi zenei paraméter sorba rendezésének csírái is megfigyelhetők. Nem meglepő, hogy az 1950-es években az ún. „szériális iskola” tagjai már nem Schönberget, hanem tanítványát, Webernt tekintették mesterüknek. A halálát követő tíz éven belül Anton Webern Schönberg „inasából” a 20. század egyik szakmai körökben legelismertebb zeneszerzőjévé vált. Mindennek dacára a nagyközönség szemében talán még ma sem foglalja el azt a helyet, ami a zenetörténet halhatat-

lanjai között megilletné, műveit sok más modern szerző darabjainál is kevesebbet játsszák. Pedig az emóció és az absztrakt „matematikai” struktúra összeegyeztetésében Webern zenéje csak a legnagyobbakéhoz, Bachéhoz és Mozartéhoz mérhető. Az évfordulók mindazonáltal ünneplésre valók – és ha valaki, Anton Webern biztosan megérdemli az ünneplést. Számomra legalábbis a világ kevesebb lenne az ő csodálatos zenéje nélkül.

Nagy Dániel

Mi újság a fogyasztóvédelem háza táján?

Kisebb írásom azért született meg, hogy rövid áttekintést adjak a fogyasztóvédelmi jogok és a karácsony viszonyáról, különös tekintettel a jótállásra és a szavatosságra. A lakosság körében minden évben előfordul, hogy az ünnepek után tömegesen visznek vissza a kereskedőkhöz olyan terméket, amelyekkel nincsenek teljesen megelégedve.

Lássuk, hogy az ünnepek után mi a helyzet: igazából nem változnak a hatályos és vonatkozó jogszabályok, az üzlet képviselője azonban rugalmasabban szokta kezelni a fogyasztói panaszokat. Ha például tehát valaki ajándékba vesz valamit és közben letelik a 3 munkanap (72 óra) csere, meg szokta engedni az ünnep után is, hogy valaki visszavigye az üzletbe. Az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Kormányrendelet 7 §-a ír arról, hogy mi a teendő normális esetekben.

Jótállás, szavatosság

Rátérve fő mondandómra, ha a vásárló cipőt vesz ez üzletben, abban az esetben csak a szavatosság lép életbe, ami a vásárlás napjától számított 2 évig tart. Az első hat hónapban a kereskedő köteles bizonyítani, hogy a termék megfelelő. A 6-24 hónap közötti időszakban pedig a vásárlónak kell bizonyítani saját igazát. Mindez természetesen csak egy vita esetén válik érdekessé.

A 0-6 hónap közötti időszakban a kereskedő fizeti meg a bevizsgálási díjat, míg a 6-24 hónap között a vásárló teszi ezt meg. Am ha kiderül, hogy neki (vagyis a vásárlónak) van igaza, akkor követelheti a díj visszafizetését is. Ha a vita nem vezet megegyezésre, akkor jöhet a bíróság (költséges) vagy a békéltető testület (ingyenes) eljárása.

Fontos megemlíteni, hogy a javítás, csere, árleszállítás, elállás a négy lehetőség, ami közül lehet választani a panaszosnak a reklamáció és vita esetén. Ekkor mindig az eredeti állapotot kell visszaállítani, legalábbis arra kell töre-

kedni. A polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 305 §-a rendelkezik róla.

Nem minőségi kifogással rendelkező termék cseréjére nincs előírás, amely kötelezi a vállalkozást, hanem saját hatáskörben dönthet. Általában a jó hírnév megőrzése miatt szoktak engedékenyebbek lenni a kereskedők.

Ha üzletben történik a vásárlás és a termék hibátlan, akkor nincs helye elállásnak. Kivéve a karácsonyi időszak, de ez a „kis lazaság” is inkább a multinacionális cégekre jellemző. Természetesen figyelni kell az ezzel kapcsolatos hirdetményeket az áruházban és arra kell hivatkozni. Tehát ha például a vásárolt termék színe nem tetszik a vásárlónak, akkor nem cserélheti vissza.

Van lehetőség közvetlenül a vásárlást követően kibontani a terméket a csomagolásból (pl. TV) és a helyszínen kipróbálni az áruház alkalmazottja közreműködésével. Hiszen ebben az esetben ő az áruházat képviseli. Ha a helyszínen kiderül, hogy sérült a termék, vagy nem működik, akkor szintén ki kell cserélni egy másikra, de csak akkor, ha a 151/2003-as Kormányrendelet mellékletében szerepel, lehetőleg ugyanolyan termékre.

Ki kell emelni, hogy sok esetben a méltányosság alapján jár el a kereskedő.

A hétvége nem számít bele a 3 napba, kivéve ha az üzlet (ahol a vásárlás történt), hétvégén is nyitva van. Vita esetén szintén a polgári bíróság dönt a nyitvatartási rend alapján.

Minden termékre van szavatosság, még a használt cikkekre is. Új termék esetében 2 év a szavatosság. Am 1 év a minimum. A 151/2003-as Kormány

rendelet alapján járhatnak el a fogyasztóvédelmi felügyelőség munkatársai.

Megemlítem még, hogy nincs lehetőség elállásra fogkefe, fehérnemű (higiéniaival kapcsolatos más termékek), élelmiszer, méretre rendelt bútor esetén. Tehát ezek a kivételek.

Sikeres és eredményes vitát követően a fogyasztónak meg a pénz jár vissza, amit 30 napon belül vissza kell utalni, a visszaszállítási költség meg a fogyasztót terheli. Vagyis az eredeti állapotot kell visszaállítani (szintén a Ptk. szerint).

A fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézéséről szóló 49/2003. (VII. 30.) GKM rendelet a másik irányadó rendelkezés.

Web áruházban történt vásárlás esetén

Végül az elállási joggal kapcsolatosan szeretném zárni az írást, ebben az esetben az internetes vásárlást emelem ki. Köztudott, hogy 8 napon belül élhet a vásárló bármilyen okból az elállási jogával. Pl. nem tetszik a termék színe. A távollévők közötti szerződésről szóló 17/1999. (II. 5.) Kormány rendelet iránymutatásai a mérvadóak.

A vita lezárta után a kereskedőnek a termék, a fogyasztónak pedig a pénz jár vissza, amit 30 napon belül vissza kell utalni, a visszaszállítási költség meg a fogyasztót terheli. Vagyis az eredeti állapotot kell visszaállítani. (Ptk.)

Webes rendelés esetén is a normál szavatosság lép életbe.

Ha elromlik a termék, vagy hibás, akkor ugyan az történik, mint a rendes szavatosság esetén, tehát a szállítási költség a kereskedőt terheli.

Internetes vásárlás esetén, ha weben rendel a fogyasztó, akkor az első email (regisztráló és visszaigazoló) még nem számít szerződéskötésnek, meg kell várni a másodikat, mert azzal jön léte a szerződés.

Ha neten rendel valaki egy terméket, akkor az elállás a kézhezvételtől számított 8. munkanapig lehet elállni a vásárlástól. Nem pedig a rendeléstől számítják a határidőt, mivel nem látta a terméket.

Távollévők közötti szerződés a fax, telefon, reklámújság, katalógus, internet, szórólap, rádió, TV esetben lehet szó.

Kényes kérdés az árubemutató esete is: a 8 napos elállás lehetősége itt is megvan, azonban itt nincs tisztán lefektetve, hogy a pénzt 30 napon belül kelle visszautalni a fogyasztónak (vásárlónak).

A szerződés a 8. napon lép életbe, az esetleges hitelszerződést (amely a vásárláshoz kapcsolódik) a bank a 15. napon lépteti életbe.

Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29) Korm. rendelet a lényeges, hiszen ennek mentén járhat el a felügyelőség.

Összefoglalásul

Remélem, hogy hasznos dolgokkal tudtam szolgálni és érthetően tudtam közkincsé tenni a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos háttér-információkat. Az ember naponta kerülhet ilyen, vagy ehhez hasonló helyzetekbe, ám nem minden esetben tudja érvényesíteni jogait, vagy éppen nem is ismeri valamennyi lehetőségét. Mindig jól jön egy kis segítség, hogy könnyebben boldogulni tudjunk az életben.

Rácz Márk

Így készíts hópihét papírból!

